

Пътят към 2018:

Българското председателство на Съвета на ЕС в перспективата на възможностите

България ще поеме ротационното председателство на Европейския съюз на 1 юли 2018 г. Тази задача е важен тест за националния политически, административен и дипломатически капацитет.

Председателството предлага огромни политически възможности на страната-председател и потенциал за влияние върху стратегическия дневен ред на Съюза, а това е хоризонт отиващ далеч отвъд шестмесечния ротационен мандат. Но това изисква интензивни дипломатически връзки, активна работа в рамките на националните министерства и ефективна координация с националното постоянно представителство в Брюксел.

Остават едва около три години, за да подготвим своя институционален и организационен капацитет и да разработим стратегии за ефективно лидерство на Съюза по време на шестмесечния мандат на страна-председател.

Ако бъде добре подготвен, мандатът на председател ще даде на България възможност да постави някои свои стратегически приоритети в центъра на политическия дневен ред на Съюза.

Председателството на ЕС дава и допълнителен стимул да постигнем по-добро представяне по някои показатели, свързани с членството в ЕС като реформи от сферата на Механизма за сътрудничество и проверка и усвояване на средства от структурните фондове, например.

И нещо особено важно за България: ротационното председателство ще даде възможност за фокусиране на националното политическо, административно и обществено внимание върху европейската политика, върху дневния ред на Европа. А това ще бъде изключително полезно за България, която все още е в периферията на европейския политически дебат.

Какво трябва да свърши България до 1 юли 2018 година?

- ✚ Да изработи ясна **визия за развитието на приоритетни сектори** – сектори, върху чиито потенциал ще гради социално-икономическото си развитие. Това може да бъде енергетиката, или биоземеделieto, или туризмът, а защо не и IT секторът или културната индустрия.
- ✚ Да разработи и да стартира поредица проекти и инициативи, които хвърлят **мост между тези национални приоритетни сектори и европейския дневен ред** и които ще се разположат в целия период до началото на председателския мандат през 2018 г.
- ✚ Да направи и редовно да актуализира **оценка на рисковете** и предизвикателствата в европейски и международен план през 2018 година.
- ✚ Да поддържа активни **дипломатически връзки** с европейските партньори и да се утвърди като надежден участник в политическия процес в ЕС.
- ✚ Да развие лидерски капацитет в администрацията на всички министерства с **умения за водене на преговори, медиация и координация**.
- ✚ Да развие институционалния капацитет на министерствата за **работа в европейски мрежи** и за координация с широк кръг партньори.
- ✚ Да приложи добре функциониращ механизъм на **ротация на служителите в българските държавни институции** в европейски структури, която да осигури на българската администрация достатъчен брой кадри с пряк опит в европейските институции.
- ✚ Да разработи **комуникационна програма** на своето председателство, включително атрактивно лого, мото, онлайн визия.

България 2018: успешни стратегии за европейско лидерство

Част от подготовката на българското председателство 2018 е свързана с проучване и анализ на опита на досегашните ротационни председателства. Особено важен е опитът на новите и на малките страни-членки.

Ключов фактор в този анализ са водещите приоритети и политики, които всяка една от страните-председателки е избрала, както и административният и дипломатически ресурс, необходим за осъществяването им, а и стратегията за медиация и лидерство, избрана за постигането на тези цели.

ПОЛИТИКИ ЗА РАЗВИТИЕ вярва, че може да съществува почти пълна синергия между националния и европейски дневен ред на председателстващата страна.

Така например финландските председателства през 1999 и 2006 са емблематичен пример за синергия между национален и европейски дневен ред. Първото финландско председателство е насочено към високите технологии и постепенното внедряване на електронната търговия, **чрез което страната подпомага и собственото си израстване до глобален лидер в тези сфери**. През 2006 „новите“ приоритети на Финландия са прозрачно управление на ЕС чрез информационни технологии, развитие на иновациите и комуникационните технологии. Във външната политика по време на двете председателства специален фокус е поставен върху отношенията с Русия и постепенното изграждане на т.нар. Северно измерение на европейската външна политика.

Шведското председателство през 2001 поставя на дневен ред свойствените за скандинавската държава цели за опазване на околната среда, увеличаване на заетостта и разширяване на ЕС на изток. Швеция успява да договори и Регламента за прозрачност, в съответствие с националните си традиции в тази област.

Председателството на Словения през 2007 е насочено към политическото и икономическо развитие на Западните Балкани, където са фокусирани основните интереси на словенската политика. Но тя е и първата от новите страни-членки, поемаща председателството на ЕС, малка страна с ограничен административен капацитет. Словения **учетворява административния си ресурс в периода на подготовка на председателството**.

Когато Кипър поема председателството през 2012, страната се намира в безпрецедентна икономическа и финансова криза. Това е причината да се спре на „икономическото възстановяване и финансовата солидарност между страните-членки“ като централна тема за своето председателство. Този приоритет бе съчетан с **масирана рекламна кампания на кипърския туристически сектор**, включително и на официалния сайт на председателството.

*

Опитът показва, че за осъществяването на ефективно председателство България трябва не само да управлява ефективно европейският дневен ред, но и да превърне националния си дневен ред в европейски.

Повечето успешни страни-председателки избират европейски приоритети, които съответстват на собствената им визия за национално развитие. От една страна, това дава допълнителен тласък на националните икономически, политически и социални приоритети. От друга

страна, осъществяването на ефективно председателство изисква наличие на високомотивирана и компетентна администрация. В национален план тези служители най-често работят именно в секторите, които са обект на приоритетно развитие.

ПОЛИТИКИ ЗА РАЗВИТИЕ подпомага подготовката на българското председателство на ЕС със следните първоначални дейности:

- ✚ анализ на предходни председателства на Европейския съюз от гледна точка на:
 - успешни и неуспешни стратегии за лидерство (медиация, брокерство, неутрално лидерство).
 - ресурси за влияние върху преговорния процес (вкл. стимули, натиск, информация, социализация, коалиции, срокове и др.)
 - необходими знания и умения на българските екипи (вкл. Процедурен правилник на Съвета, взаимодействие с Правната служба, неформална дипломация и др.);
- ✚ организиране на кръгли маси с експерти от академичните средни и държавния сектор, на която да бъдат идентифицирани ключови приоритети, които да послужат за гръбнак на българското председателство и работата на Тройката;
- ✚ формиране на бази данни от експерти и организации, които са в състояние да работят по тези приоритети и постепенно да започне изграждането на така необходимите хоризонтални и вертикални мрежи в България и ЕС за тяхното постигане;
- ✚ поддържане на комуникационни канали в интернет, чрез които да се развива дебатът за нашето председателство на ЕС и на идентифицираните приоритети чрез коментари и допълнение от страна на гражданите и заинтересованите страни.

*

Очаквайте първата публична дискусия от програмата ни „Пътят към 2018“ през м. януари 2016 година.